

VODOVOD - KANALIZACIJA

JAVNO PODJETJE, d.o.o.

GREZNICE IN MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE

Spoštovani!

Pred vami je informativna publikacija, v kateri smo združili poglobljene novice, ki že avgusta čakajo uporabnike greznic na območjih, kjer ni javne kanalizacije, in uporabnike malih komunalnih čistilnih naprav. Ker pa se počasi približuje tudi 31. december 2017, ko se izteče rok, ko bo potrebno obstoječe greznice zamenjati z malimi komunalnimi čistilnimi napravami, smo za vas pripravili tudi nekaj več podatkov o uporabi teh naprav.

Vsebina

1 Vzroki za uvedbo sistematičnega praznjenja	2
2 Potek praznjenja naprav in obračun	4
3 Opustitev greznic do leta 2017	6
4 Obveznosti uporabnika MKČN	8
5 Priporočila za ravnanje z MKČN	12

1 Vzroki za uvedbo sistematičnega praznjenja

Greznične gošče in blato vsebujejo velike količine nitratov ter okolju in zdravju škodljivih snovi, zato sodijo na čistilno napravo, kjer se razgradijo, in tako ne onesnažujejo našega okolja. Zaradi vpliva, ki ga imajo na okolje, državna zakonodaja predpisuje redno praznjenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav najmanj enkrat **na tri leta**. Gospodinjstva bi morala poskrbeti za redno praznjenje in obdelavo gošč na čistilni napravi, izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode (to je na vašem območju Vodovod-kanalizacija, d.o.o.) pa je dolžan zagotavljati prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju MKČN) ter obstoječih greznic, o tem voditi ustrezne evidence in poročati na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. A kot se vidi iz poročil, **praznjenje greznic ni bilo ustrezno – ali greznice niso bile spraznjene ali pa so jih praznili nepooblaščen izvajalci, ki niso poskrbeli za obdelavo gošč in blata na čistilni napravi.**

Zato je ministrstvo za kmetijstvo in okolje sprejelo uredbo¹, v kateri predvideva spremembe pri načinu obračuna praznjenja greznic. Skladno s to uredbo smo v javnem podjetju Vodovod-kanalizacija, d.o.o., Celje, bili dolžni uvesti **sistematično praznjenje greznic in MKČN enkrat na tri leta** ter hkrati **mesečni obračun te storitve**.

¹ Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. št. 87/2012)

a) Kje?

Na območju občin Celje, Štore, Vojnik in Dobrna, kjer ni javne kanalizacije, uvajamo skladno z uredbo sistematično praznjenje grezničnih gošč in blata iz malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) enkrat na tri leta.

b) Stroški

Pooblaščen izvajalec bo izpraznil greznico ali MKČN enkrat v treh letih. Ta storitev se bo zaračunavala mesečno. Obračun storitev je vezan na količino porabljene pitne vode, odčitane na vodomeru, oziroma izračunan iz števila oseb (0,15 m³/oseba na dan), če objekt ni priključen na javno vodovodno omrežje. Ta storitev se je do sedaj obračunala v enkratnem znesku (cca 200-250 EUR) ob opravljeni storitvi na vsake tri leta.

Novosti pri obračunu storitev, povezanih z greznicami in MKČN:

- obračun bo potekal mesečno,
- točen znesek se bo izračunal glede na m³ porabljene pitne vode oz. pri hišah, ki niso priključene na javni vodovod, glede na število oseb,
- strošek bo na položnici prištet ostalim postavkam.

Konkreten primer izračuna

V **Tabeli 1** je primer izračuna stroškov gospodinjstev, ki niso priključena na javno kanalizacijsko omrežje, zagotavlja pa se jim praznjenje grezničnih gošč in blata iz MKČN – po starem in po novem, in sicer za hišo s tremi osebami ali mesečno porabo 12 m³ in minimalnim premerom vodomera.

Kot je razvidno iz tabele, bo povprečen strošek gospodinjstva v hiši, ki je priključena na javni vodovod, bistveno **nižji** (zaradi splošnega znižanja cene omrežnine v hišah), za to pa bodo gospodinjstva dobila **več**; za v povprečju **nižji** strošek, povezan z vodo, bodo "dobila" še:

- praznjenje greznic oz.
- praznjenje MKČN in oceno obratovanja.

Tabela 1: Primerjava mesečnih stroškov gospodinjstev, ki niso priključena na javno kanalizacijsko omrežje

	Po starem (brez DDV)	Po novem (brez DDV)
Hiša, ki je priključena na javni vodovod – 12 m ³	22,44 €/mesec + cca 200 €/3 leta	21,22 €/mesec
Hiša, ki ni priključena na javni vodovod – 3 osebe	6,603 €/mesec* + cca 200 €/3 leta	11,59 €/mesec

*Znesek za tri mesece: 19,81 €

Hiše, ki niso priključene na javni vodovod in sedaj plačujejo okoljsko dajatev enkrat na tri mesece, bodo po novem plačevala okoljsko dajatev mesečno skupaj s stroški, povezanimi z greznicami in MKČN.

POZOR! Hiše, ki niso priključene na javni vodovod

Hiše, ki niso priključene na javni vodovod, so do sedaj plačevala le okoljsko dajatev, ki se je obračunala enkrat na tri mesece. Po novem se bo okoljska dajatev plačevala **mesečno** (skupni "trimesečni znesek" se bo razdelil na tri dele), temu pa se bo prištel še strošek storitev, povezanih z greznicami in MKČN.

2 Potek praznjenja naprav in obračun

3 Opustitev greznic
do leta 2017

c) Prednosti za uporabnike storitev

PREJ: Pri dosedanjem načinu dela je bilo potrebno **celotno** storitev poravnati **v enkratnem znesku**.
PO NOVOEM: Znesek za to storitev **se je znižal in poenostavljeno gledano razdelil na 36 obrokov**. Zaradi rednega odvoza blata bodo MKČN bolje delovale, iztoki iz greznic pa bodo **čistejši in neškodljivi za okolje**.

Mesečni pavšalni strošek znaša **4,44 EUR brez DDV za povprečno porabo 12 m³ pitne vode na mesec**.

č) Potek praznjenj

- Praznjenja se bodo izvajala po posameznih **krajevnih skupnostih** po vnaprej predvidenem **letnem programu**.
- Gospodinjstva bodo **po pošti** obveščena o dnevu in uri praznjenja greznice.

POMEMBNO! Na dan praznjenja je potrebno ustrezno pripraviti greznico oz. MKČN: dvigniti pokrov, omogočiti dostop - odstraniti morebitne ovire ...

Najkasneje do 31. decembra 2017 morajo vsi lastniki hiš na območjih, kjer NI javne kanalizacije, urediti lastno MALO KOMUNALNO ČISTILNO NAPRAVO! Torej se bodo od tega datuma dalje naprej lahko za čiščenje odpadnih voda uporabljale le MKČN.

Hkrati pa obveščamo tudi lastnike greznic na območjih, kjer **JE zgrajena javna kanalizacija in so torej priključeni na javni kanal preko greznice (zanje ne velja ta t. i. mesečni obračun praznjenja)**, da je smiselno, da le-to opustijo čimprej, saj si po nepotrebnem ustvarjajo dodatne stroške s praznjenjem greznic. Zanje ne velja zgoraj navedeni rok opustitve greznic. V primeru, da ne bodo opustili greznic in jih zasuli ali – kar je bolj smiselno – preuredili v zadrževalne bazene, morajo skrbeti za praznjenje le-teh tudi v bodoče.

Ker morajo že sedaj lastniki novogradenj na območjih, kjer ni javne kanalizacije in kjer tudi ni predvidena, urediti MKČN, in ker jih bodo morali po decembru 2017 urediti tudi ostali, smo pripravili nekaj koristnih informacij, ki jih morajo upoštevati lastniki oz. uporabniki MKČN.

a) Kakšno MKČN lahko vgradite?

Uporabnik lahko vgradi MKČN z zmogljivostjo do 50 PE, ki je:

1. GRADBENI PROIZVOD z Izjavo o skladnosti

MKČN kot gradbeni proizvod mora imeti Izjavo o skladnosti, da ustreza standardom od SIST EN 12566-1 do SIST EN 12566-5 in da je izdana v skladu s predpisom, ki ureja potrjevanje skladnosti in označevanje gradbenih proizvodov.

ALI

2. RASTLINSKA ČISTILNA NAPRAVA

4 Obveznosti uporabnika MKČN

Seznam MKČN, ki izpolnjujejo te kriterije, objavlja
Gospodarska zbornica Slovenije na spletnem naslovu:

http://www.gzs.si/slo/panoge/zbornica_komunalnega_gospodarstva/55005.

b) Ko je MKČN vgrajena

Ko ste vgradili ustrezno MKČN kot gradbeni proizvod oz. uredili rastlinsko čistilno napravo, je naslednji korak oddaja **Vloge za izdelavo ocene obratovanja MKČN**. Oddati jo morate izvajalcu gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode – Vodovod – kanalizacija, d.o.o., Lava 2a, Celje. K vlogi morate priložiti kopijo tehnične dokumentacije proizvajalca MKČN z Izjavo o skladnosti in vodno soglasje, ki ga izda Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, Oddelek območja Savinje, Lava 11, Celje.

1. Oddaja Vloge za izdelavo ocene obratovanja MKČN.

K vlogi morate priložiti:

- a) Kopijo tehnične dokumentacije proizvajalca MKČN z Izjavo o skladnosti,
- b) vodno soglasje.

2. Izvajalec vam izda prvo oceno obratovanja oz. omogoči izvedbo prvih

3. Vsake tri leta je potrebno pridobiti oceno obratovanja MKČN.

MKČN se šteje za ustrezno evidentirano pri izvajalcu gospodarske javne službe, ko uporabnik pridobi:

- a) **Oceno obratovanja za MKČN** kot gradbeni proizvod oziroma
- b) **»Poročilo o prvih meritvah emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz MKČN«** za rastlinsko čistilno napravo.

c) Praznjenje blata iz MKČN

Prevzem blata iz MKČN in za njegovo obdelavo na čistilni napravi zagotavlja na vašem območju enkrat na tri leta **izvajalec gospodarske javne službe** (VO-KA Celje) skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode².

č) Hranjenje dokumentov

Uporabnik mora v celotnem obdobju obratovanja MKČN hraniti:

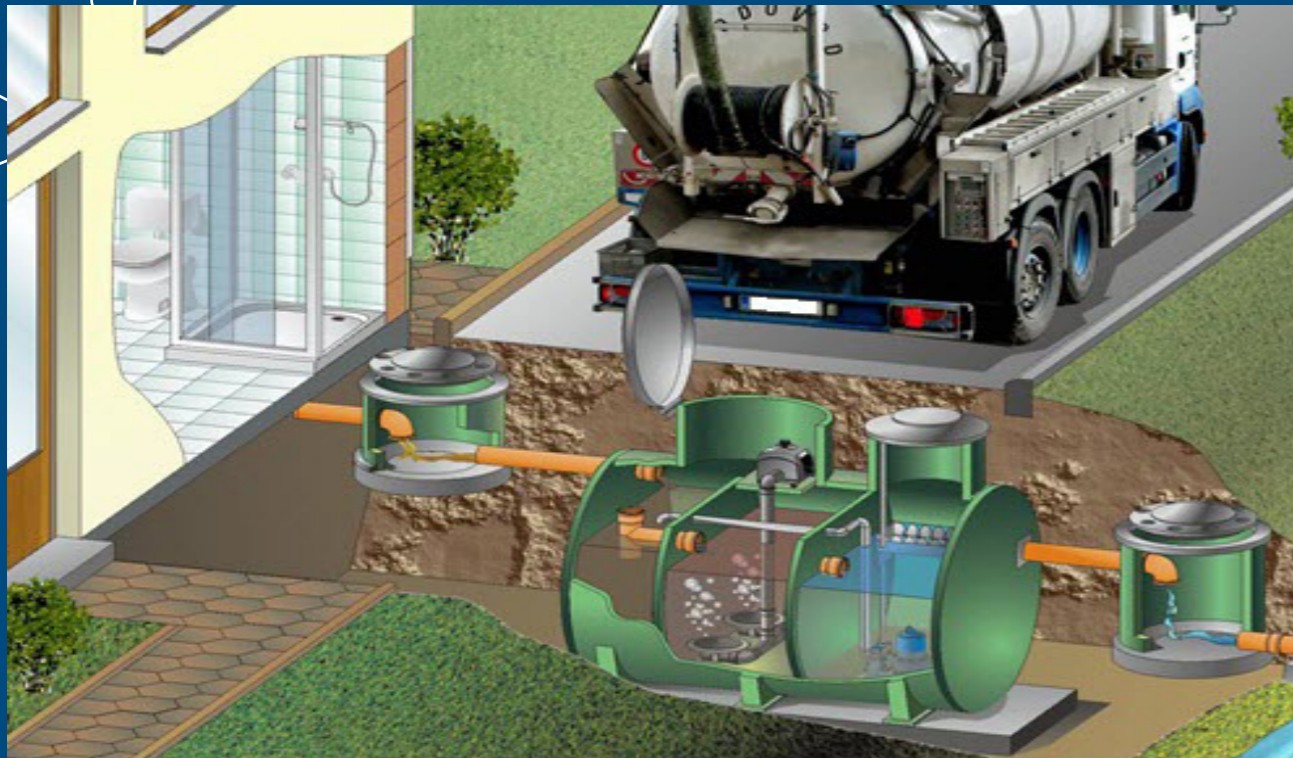
- tehnično dokumentacijo in navodila proizvajalca MKČN,
- dokumentacijo o opravljenih delih na MKČN,
- podatke o ravnanju z blatom in
- podatke o izrednih dogodkih, ki nastanejo med obratovanjem zaradi drugačne sestave odpadne vode, okvar ali drugih prekinitev obratovanja MKČN in podobnih razlogov, ter času njihovega trajanja.

Storitev izvedbe ocene obratovanja se je do sedaj obračunala po trenutno veljavnem ceniku, po novem pa je cena že vključena v mesečni obračun storitev, povezanih z greznicami in MKČN.

Tabela 2: Obveznosti uporabnika MKČN po uredbi

	tip	MKČN kot gradbeni proizvod z Izjavo o skladnosti	rastlinska čistilna naprava
pogostost meritev			
prvo leto		ocena obratovanja MKČN	prve meritve emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz rastlinske MKČN
vsake tretje leto		ocena obratovanja MKČN	ocena obratovanja MKČN

²Ur. l. RS, št. 88/11, 8/12

Fotografija: Praznjenje male komunalne čistilne naprave (Milan Praznik, JP VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o., Vodovodna cesta 90, 1000 Ljubljana)

5 Priporočila za ravnanje z MKČN

Pri uporabi MKČN je potrebna večja pazljivost kot pri uporabi greznic, zato smo pripravili nekaj nasvetov o pravilnem ravnanju z napravami:

- **Čistila za odstranjevanje vodnega kamna** uporabljajte v količinah, ki so predpisane za trdoto vode v vašem okolišu.
- Čistilna in dezinfekcijska sredstva uporabljajte raje pogosteje v manjših količinah kot pa redkeje v večji količini. Takšen način uporabe čistilnih sredstev bo omogočil bakterijam, da se bodo navadile na vrsto in koncentracijo uporabljenih čistilnih sredstev. Dnevna količina čistilnih sredstev naj bo čim manjša.
- Pranje perila **razporedite čez več dni in čez noč**. Priporočamo največ 1 do 2 pranja na dan.
- Uporabljajte **isto vrsto pralnih in čistilnih sredstev** – bakterije bodo učinkovale učinkoviteje s snovmi, ki jih že poznajo. Uporabljajte čistila, ki ne vsebujejo nevarnih kemikalij.
- Če je le mogoče, raje uporabljajte **tekoča pralna sredstva in čistila**, ker se lažje raztopijo.
- V odtoke **NE ODVRZITE** snovi, ki se ne morejo hitro razgraditi – papirnatih brisač, tamponov, vložkov, kondomov, plen, bombažne vate, palčk za ušesa, cigaret, cigaretnih ogorkov, ostankov hrane ...
- V odtoke **NE VLIVAJTE** strupenih snovi – kisline, razredčil, vnetljivih snovi, pripravkov za gojenje rastlin, motornega in drugih olj, barv ...
- Zmanjšajte na najmanjšo možno mero izlivanje odpadnih maščob iz gospodinjstva (olje, mast). Maščobe preprečijo dostop zraka do koristnih bakterij in povzročijo propad aktivnega blata.

VODOVOD – KANALIZACIJA

JAVNO PODJETJE, d.o.o.

Vodovod – kanalizacija, d.o.o.

Lava 2a, 3000 Celje

Izdajatelj: Vodovod–kanalizacija, d.o.o., Celje

Besedilo: Tanja Čerič (VO-KA, Celje), Helena Kojnik (PR)

Oblikovanje: Kreativni Laboratorij, d.o.o.

Tisk: Cetis

Naklada: 6500 izvodov

Celje, 2013